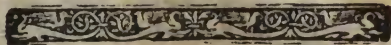

SPECVLVM SYNTOMON
IPSISSIMAE VERITATIS CATHOLICAE PENE
Sacramentum Corporis Dominici, aduersus huius sæculi Apisto-
neo capharnaitas, & Antichristoprodomos.

Pf. 71. Gen. 49.

Erit memorabile Triticum, cuius panis
delicias præbebit Regibus,

Pf. 77. Sapi. 16.

Panem Angelorum manducauit homo;
omne delectamentum in se habentem.

Math. & 10a. 6.

Petite panem super substantialem;
qui permanet in uitam eternam.

D. Thomas Opusc. 57.

Dogma datur christianis, quod in carnem
transit panis, & uinum in sanguinem.

Epiphani. Her. 59.

1. Tim. 3.

Est uia regia sancta ECCLESIA; & iter ueritatis.

Impressum Neap. in Platea sancti Laurentij (cum licentia
Reuerendiss. Vicarij) per Raymundum ab Amato
Ian. 3. Anno benignitatis dominicæ. 1559.

SACRAE THEOSOPHIAE INTE.

gerrimo Doctore, & Prædicariae Familiae Sæclatoris
diligentissimo F. Marco Castri maris Io. Fran-
ciscus Lomb. Neap. S. D.

VM Vidiſſem Satanam bodierno ſæ-
culo Fidei orthodoxæ in expugnabile
munimentum, plurima in Agro Domi-
nico ſeminaſſe Zizania: nec illi in tam
immaniſſimo ſcelere deſuiſſe miniſtros,
(quos rectius inimicos crucis Chriſti
Doctores gentium uocat) Qui bonum ſe-

men, quod eſt Apoſolorum, Patrumq; doctrina, manibus, cauſonũ
more adulterarent: pedibusq; ritu porcorum conculcarent. Quiq;
inter cæteras eorum inſanitates, lucidiſſimam Sacramenti Altaris
ueritatem (quod Synaxin Areopagites appellat, Cyrillus uero cũ
Damaſceno Sacriſcificium increuentum) aſſiduè obſcurare non deſi-
nunt, cum carnalibus Capernaitis, impioq; Berengario in angulis
ſic muſſitantes, Quomodo poteſt hic Chriſtus carnem ſuam dare ad
manducandum? Cũq; ipſe uermiculus ita flagrantiffimam Fidẽm
(Chriſtus deus ſcit q non mentior) adhibeam huic Pignori hære-
ditatis noſtræ, quàm reliquis Fidei dogmatibus: ut paratus ſim ſingu-
lis horis pro illa mori: & ſi ut ait meus Doctores angelicus) ſpecta-
lem præ illis cõtineat difficultatem. Statui ex quorundam Catholi-
corum monumentis Encharidiolũ hoc inſtar SPECULI ex-
cerpere, ad Dei inuiſibilis gloriam, ad Eccleſiæ uiſibilis (procul
ſit aerea Neochriſtianorum) exiguam ædificationem, ad Sacra-
mentariorum (Deus faxit ut reſiſcant a Diaboli laqueis) op-

Quia

et al

et al

et al

et al

et al

SPECVLVM

probrium sempiternum, Illudq; tuo nomini nuncupare, cum ob sin-
gularem eraditionem, probitateinq; tuam, tum q' modò publico in
Gymnasio Mag. senti. titulù de Eucha. legendi munus assumpsisti.
Accipe itaq; tui Francis Xenium hoc, inditium meæ erga te be-
neuolentiæ, & dominum Iesum ores, ut qui in ipso manemus, &
uiuimus, à corpore eius i. Ecclesia, nō recedamus, exin ut super mē
san Patris eius edere, et bibere ualeamus. Vale. 8. Idus Nouēb:
Annis 7^{is} X^{pi} 10to T^uto^o M.D.LVIII.

Cypri.
orat. do
min.

Cant. 5.

Prouer. 9.

Mat. 28^a

Comedite amici, & bbite Vinum, Ecce ego uobiscū sum omnibus
diebus usq; ad consummationem sæculi.

Mat. 26. Mar. 14. Lu. 22.

HOC EST CORPVS ME-
VM, Quo¹ pro uobis datur.
HIC EST ENIM SANGVIS
MEVS NOVI TESTAMENTI,
QVI PRO MVLTIS EFFVN-
DETVR IN REMISSIONEM
PECCATORVM.

1^a Ioa. 6.

Caro mea uerè est cibus, & san-
guis meus uerè est potus.

Canon Liturgie.

C. cum
marthe
de cele-
bratio.
missa.
1^a 2^a
3^a
4^a
5^a
6^a
7^a
8^a
9^a
10^a
11^a
12^a
13^a
14^a
15^a
16^a
17^a
18^a
19^a
20^a
21^a
22^a
23^a
24^a
25^a
26^a
27^a
28^a
29^a
30^a
31^a
32^a
33^a
34^a
35^a
36^a
37^a
38^a
39^a
40^a
41^a
42^a
43^a
44^a
45^a
46^a
47^a
48^a
49^a
50^a
51^a
52^a
53^a
54^a
55^a
56^a
57^a
58^a
59^a
60^a
61^a
62^a
63^a
64^a
65^a
66^a
67^a
68^a
69^a
70^a
71^a
72^a
73^a
74^a
75^a
76^a
77^a
78^a
79^a
80^a
81^a
82^a
83^a
84^a
85^a
86^a
87^a
88^a
89^a
90^a
91^a
92^a
93^a
94^a
95^a
96^a
97^a
98^a
99^a
100^a

HOC EST ENIM CORPVS
MEVM,
HIC EST ENIM CALIX SAN-
GVINIS MEI, NOVI ET AE-
TERNI TESTAMENTI MY-
STRIVM FIDEI, QVI PRO
VOBIS, ET PRO MVLTIS
EFFVNDETVR IN REMI-
SSIONEM PECCATORVM.

1^a Cor. 11.

Calix benedictionis, cui be-
nedicimus, nonne cōmunicatio
sanguinis Christi est? & Pa-
nis quem frangimus, nonne
participatio corporis Domi-
ni est?

1^a Cor. 11.

Quicumq; manducauerit pa-
nem hunc, & biberit Calicē
Domini indignè, reus erit cor-
poris, & sanguinis Domini:
Probet aut scipsum homo:
n. māducat, & si it in lignè,
iudicium sibi manducat, &
bibit, non diuilians Corpus

A 11.

EVCHARISTIAE

Domini.

Histor.
presb.
acha.
apud
Lippo.

St. S. Andreæ Apost.

Omnipotenti Deo omni die sacri-
fico non taurorum carnes, sed im-
maculatum Agnum i Altari cru-
cis quotidie sacrifico: cuius car-
nes postq; omnis populus mandu-
cauerit, & eius sanguinem bibe-
rit, Agnus qui sacrificatus est in
reger perscuerat, & uiuus.

Ro. 6.

Patrum apertissima testimonia.

Super
Marc.
14.

Th eapb; lafius.

Dominus dicit, Panis quem ego
dabo, caro mea est: non dixit fi-
gura est carnis meæ, sed caro
mea est. & rursum: nisi mandu-
caueritis carnem filij hominis. et
quomodo dicis, non. n. caro uide-
tur? propter nostram ò homo in-
firmitatem.

Tu uov
10. 6.

Super
10. 6.

Attende q; panis qui in mysteri-
is à nobis esur, nō est figura car-
nis Domini, sed ipsa Domini ca-
ro: non. n. dixit, q; panis quē ego
dabo figura est carnis meæ, sed
caro mea est: transmutatur. n. ar-
canis uertis panis hic per mysti-
cam benedictionem, & accessio-
nē spiritus sancti i carnē Domini.

Met
10. 6.
Tat.

Chrysostomus.

O Dei in nobis beneuolentia, q
sursum sedet ad patris dē. terā,
sacrificij tamen tempore hominū
manibus continetur, sitq; in totū
sub oculis humanis.

3 de dis
gn. sac.
c. 4.

Cum. n. suum in nos amorem in-
dicare uellet, per corpus suū se
nobis immiscuit. & in unum no-
biscum redegit, ut corpus cū ca-
pire uniretur, & ut nos maiori
charitate asringeret, permittit
se tangi, manducari, & dentes
carni suæ infigi.

Hom.
4. 5. sus
per. 10.

Num uides panem, & uinum?
num sicut reliqui cibi in secessū
uadunt? ab sit. ne sic cogites, ste-
mylus igitur trementes, & timi-
di demissis oculis.

1. co. 12.

Nota

Ser. de
euch.

Sed quid
bodie?

Cyillus.

Innumeralia sunt, i quibus si,
quomodo, quæras, necesse erit ti-
bi totam scripturā euertere: qua-
re credidisse potius Christo uos
Iudeos oportet: & siquid ardu-
um uidetur, ab eo humiliter pete-
re, q; ueluti temulentos exclama-
re, quomodo potest hic carnem su-
am ad manducandum dare?

4. sup.
10 c. 13.

Grego.
ho. 22.
de agn.
post.

11. 6.
14.

BEATI SPECVLVM

Mat. 9. Quod si solo tactu filia principis; uoluit, sic nunc illius mer effica
 Lu. 7. & filius uiduæ redintegrantur; cia hæc super naturā operatur,
 ad uitam, quomodo non uiuimus; quæ non potest capere, nisi solā Iuli. pan
 qui carnem illam & gustamus; Fides. Interrogas quomodo panis mer. 60
 & manducamus? nec uelis iudai tra iud.
 Nota cōpa. cē, quomodo, quærere, sed recor- sangui: dico tibi & ego, spiritus lib. 2.
 dare, quis naturaliter Aqua sit sanctus superuenit, & hæc facit Luc. 13
 frigida, aduentu tamen ignis fri super sermonem, & intelligenti Tob
 giditatis suæ oblita æstuat. am. panis, autem & uinum tras Mat. 26
 Epif 10 Simile Incruentum in Ecclesiis perfi- sumuntur, nouit. n. dominus bu. 2. p
 Rec. 4. cimur cultum, atq; ita ad mysti- manam infirmitatem, q. complu. Sa. 1. v
 c. 32. cas accedimus benedictiones, et ra usu non trita auersatur ægrè Tat.
 1. co. 6. sanctificamur, participes facti ferens, assueti igitur condescen-
 sanctæ carnis, pretiosi q. sangui- su usus, per consuetā naturā fa-
 nis seruatoris nostri Iesu: nec ut cil ea quæ sunt super naturam. ibid.
 cōmunem carnē accipimus, absit Panis, & uinum transmutantur Mat. 26
 4. c. 14: Damasenus. in corpus, & sanguinem Dei: si Tob
 Heb. 4. Si uerbum dei uiuensest, et effi autem modum requiris quomodo Tob
 Ps. 113. fiat, sat sit tibi audire, quoniam V. Tat.
 Ge. 1. fecit: si dixit fiat lux, & facta per Spiritum sanctum: & nihil
 10. 1. est: si uolens ipse Deus Verbum plus cognoscimus, quā q. Verbu Nota et
 factus est homo, & ex sanctæ signa.
 semper uirginis sanguinibus in potens, modus autē inscrutabilis.
 seipso carnem sine semine susle- Panis, & uinum non est corpo-
 tauit, non potest panem suipsius ris, et sanguinis Christi figura,
 carnem facere, et uinum sangui- (absit hoc) sed i. sum corpus do-
 nem: Et si ut Spiritu sancti ener- mini deificam, ipse dicente, hoc
 Ps. 31. gia fecit Deus omnia quæcunq; est meum, (non figura corporis)

EVCHARISTIAE.

sed corpus: & non figura. san- in spiritualibus sacramentis, ubi
guinis sed sanguis: & ante hoc præcipit uirtus seruit effectus.
Iudaïs, caro mea uer us ē cibis. Itaq; cū reuerendum Altare ci
his spiritualibus satiandum ascē
dis sacrum Dei tui corpus, &
uēt. Proinde omni cū timore, cō
scientia pura, & in labitabili Fi
de accedamus, & ueneremur ip
sum omni animi puritate, & cor
poris, duplex n. est, accedamus ei
desiderio ardenti manus in cru
cis modū formantes corpus cru
cifixi suscipiamus.

10a. 6.

Nota
Oribō
doxe.

Homi.
s. de
cor. do.
C. quā
cor. de
confe.
dis. 1.

Luc. 12

27. 11:
14. 8.

Recēdat omne infidelitatis ambi
guum quoniam qui est auctor mu
neris, iste etiā est testis ueritatis:
nam inuisibilis sacerdos uisibiles
creaturas in substantiam corpo
ris, & sanguinis sui secreta pote
stare conuertit, ita dicens accipi
te, et comedite, hoc est corpus me
um: & sanctificatione repetita,
accipite, & bibite, ait, hic est san
guis meus. ergo sicut ad nutum

in spiritualibus sacramentis, ubi
præcipit uirtus seruit effectus.
Itaq; cū reuerendum Altare ci
his spiritualibus satiandum ascē
dis sacrum Dei tui corpus, &
sanguinem Fide respice, honora,
cor. dis manu suscipe, et maxime
totum haustu interioris hominis
assume.

¶ Basilii.

Quoniam panis uerus est Domi
nus noster, & caro ipsius uerus
est cibus, necesse est uoluptatem
lētitiæ panis per gustum spiri
tuale nobis innasci.
Ecclēsiæ cōcreditum est corpus,
& sanguis Christi.

¶ Origenes.

Tunc in ænigmate erat Manna
cibus, nunc autem in specie caro
Verbi Dei est uerus cibus, sicut
ipse dicit quia caro mea uerē est
cibus & sanguis meus uerus est
potus.

¶ Chanaſius.

Nā si certiores essemus quī nā,
& quāntus sit ille, qui nobis in
conspētu adiacet, nulla ferme al

Nota
fidelis.

Super
Ps. 33.

10a. 6.

Epis.
76.

Homi.
7. sup.
nume.
Exo. 16
10a. 6.

Sup. 1.
cor. 11.

terius ope indigeremus, sed solus te uerba sacramentorum, ubi ac
ille, & continentiam, & uigilan-
ciam compararet.

¶ Tertullianus.

De car. Caro nostra nutritur corpore, et
resur. sanguine Christi, ut etiam ani-
ma Deo segetur.

¶ Cyprianus.

Ser. de Panis iste quem Dominus disci-
pulis porrigebat, non effigie, sed
carna. natura mutatus omnipotentia uer-
domi. bi factus est caro: & sicut i per-

Nola, scna Christi humanitas uideba-
& si. tur, & latebat diuinitas, ita sa-
gna. cramento uisibili ineffabiliter di-
uina se insudit effudit, ut effe-

Religio circa sacramentum aduocato.
Panis iste communis in carnem, et
sanguinem mutatus, procurat ui-

¶ Hilarius.

De tri. Nos uerè sub mysterio carnis
lib. 8. corporis Christi, & eius sangui-
nem sumimus: & de ueritate car-
nis, sanguinisq; eius non est reli-
quus amigendi locus.

¶ Ambrosius.

De sac. Tu forte dicis, meus panis est uis-
4. 4. i-
tutus: sed Panis iste est panis an-

te uerba sacramentorum, ubi ac-
cessit consecratio de pa-
fite
caro Christi: sermo eius hoc con-
fuit. sacramentum: quis sermo
Christi: nempe is quo facta sunt
omnia. Vides ergo quàm operato-
Heb. 1.
rius sit sermo, Christi: si ergo tan-
104. 1.
ta uis est in sermone domini: le-
su, ut inciperent esse quæ non es-
sent, quanto magis, ut sint quæ
erant, ut in aliud commutentur:
sermo n. Christi mutat: quando
uult instituta Naturæ.

Quid hic quæris Naturæ ordinē
in Christi corpore quum præter
naturā sit ipse natus ex uirgine?
¶ Augustinus.

Nos autem in specie panis, &
uini quam uidemus, inuisibilia i-
carnem, & sanguinem honora-
mus: nec similiter pendimus has
duas species, quæ admodum an-
te consecrationem pendebamus,
cū fideliter fateamur ante con-
secrationem panem esse, & ui-
num quod Natura seruauit, post
uero consecrationē, carnē, et san-
guinē q. benedictio consecrauit.

C. panis
ep. 11.

Gen. 1.
2. Mac.

De my
st. fin.

C. reue
ro tit.

De sen.
Proffe.

C. nos
autem

cod. tit.

Quid
corui
etoci

tant

ob. 102

EVCHARISTIAE.

Ibid. c. Caro eius est, quā sub forma panis dominū, & in singulis por
boc est nis operari in sacramento acci- tionibus totus est, seq; in singulis
eo. iij. pinus: & sanguis eius quem sub integrum præbet.
uini specie, & sapore potamus. ¶ In nocentius. 3. s. post
Epi.
c. sing.
eo. iij.

De uer. Dixi quod ante uerba Christi In Ecclesia catholica idem ipse
dom. se quod offertur panis dicatur, ubi est sacerdos, & sacrificium Ie-
cun. lu. Christi uerba deprompta fuerit, sus Christus. firmiter
ser. 28. non panis dicitur, sed corpus ap- de sum.
pellatur. ¶ Clemens. 5. Tri.
¶ Gregorius. In conc.
nien. cl.
si domi.
de rel.
& uen.
san.
Luc. 22
1. co. 111

Hom. O sacrum mysteriū quod sancta
pasc. c. Trinitas operatur, uno, eodemq; na, in memoriam mortis suæ insi-
quid sit nuit magnificum sui corporis, & In
san. eo. momēto idem Deus qui præsidet sanguinis sacramentum. conc.
tit. q. 1. in cælis, in manibus sacerdotum O singularis liberalitas, ubi do- si domi.
est in sacramento Altaris. nator uenit in donum, & datum de rel.
& uen.
san.
Luc. 22
1. co. 111

Dial. 4. Quis n. fidelium in dubium habe
c. 58. re potest, ad sacerdotis uocem in O memoriale nobilissimū intinis
hora immolationis cælos aperiri, conimendandum præconijs.
ima summis sociari? ¶ Eugenius 4. In cœ.
flor.

Hom. Bonus pastor animam suam pro
14. 10. ouibus posuit, ut i sacramento no
20. stro corpus suum, & sanguinem quens conficit hoc sacramentum,
uerteret, et oues quas redemerat nam ipsorum uerborum uirtute
carnis suæ alimento satiaret. substantia panis in corpus Chri-
sti, & substantia uini in sangui-
nem conuertuntur.

¶ Hieronymus.

Ser. do. Singuli fidelium accipiant Chri

HYDROMYSTERII EXEGESIS.

Fee. 36 Immutauit Christus mirabilia, & dixit, nunc expi uinum in aquā ps. 76.
102. 2. mutare, ut pro sacrificio uespertino uinum in sanguinem meum uerē ps. 140.
Mat. 26 conuerterem. T & X & T & X & p & T & c.

